

Krónika

1. Az állami költségvetés.

Az 1932—1933. évi költségvetési előirányzat az államerdészet előző évi 2,203.910 pengős kiadásait 446.330 pengős levonással 1,757.580 pengőben állapítja meg, amivel szemben a bevételeket a múlt költségvetési év 221.000 pengőjével szemben 9700 pengő emeléssel 2,230.700 pengővel irányozza elő.

A megtakarításokból a rendes kiadásokra esik 321.330 pengő, az átmeneti kiadásokra 5000 pengő, a beruházásokra pedig 120.000 pengő.

A rendes kiadásoknál a megtakarítások zöme — valamivel több, mint 198.000 pengő — a személyi járandóságokra esik.

Az igazgatás dologi kiadásainál az apadás valamivel meghaladja a 13.000 pengőt, amiből 9640 pengő a hivatalok elhelyezési költségeinél elért megtakarítás. Ez az utóbbi az összes kézfelfogható eredménye a 22 külső hivatal megszüntetésének.

A kiküldetési és átköltözködési költségek 16.000 pengővel, a csemetenevelés és erdősítés költségei pedig 85.000 pengővel maradnak a múltévi költségvetési hitel alatt.

A szakoktatás és kísérletügynél a személyi kiadások 10.500 pengővel apadnak, a dologi kiadások ellenben 4500 pengővel emelkednek, a kiküldetési és átköltözködési költségek is 2000 pengővel apadnak.

A beruházás költségeinél teljes egészében törölték az erdészeti kísérletek múltévi 5000 pengős tételét s az alföldi és kopár-fásításra előirányzott 290.000 pengőt 170.000 pengőre csökkentették le.

A bevételi előirányzatban az erdőkezelési költségek (az állami kezelésbe vett erdők után) 16.000 pengővel csökkennek, ellenben az erdőőri és vadőri iskolák bevételei a múlt év 25.000

pengős előirányzatával szemben több mint 100%-os emeléssel 50.700 pengőt érnek el.

Az indokolás szerint a szakiskolai tanulók által fizetett ellátási díjak és az erdőőri szakvizsgadíjak fölemeléséből reméli a kormányzat ezt a többletbevételt; számolnunk kell tehát ezeknek több mint 100%-os emelésével.

Szomorú kép, könnyelmű takarékoskodás.

Ahol az állam eddig sem tudott megfelelni törvényszabta felügyeleti és ellenőrzési kötelezettségének, ott létszámapasztás, az utazási költségek csökkentése és hasonló jellegű takarékoskodással lehetetlenné teszi még azt is, hogy ezt a kötelezettséget legalább az eddig gyakorlatban volt mértékig el lehessen látni.

Tudjuk, érezzük mindnyájan, közbeszéd, ujságcikkek, törvényhozási felszólalások tárgya az, mennyire el van maradva erdőgazdaságunk, mennyire szükséges, mennyire hasznos, mennyire jövedelmező volna annak fejlesztése, termelőképességének fokozása, mennyire indokolná mindezt külkereskedelmi mérlegünk javítása, gazdasági, politikai és nemzeti függetlenségünk biztosítása.

Az eredmény pedig az, hogy az amúgy is csekély építményből egymás után szedik ki az alapköveket, a jövő érdekében szükséges fejlesztés és fenntartás költségeit évről-évre apasztják, kockára téve ezáltal a multnak amúgy is kevés elért eredményét is.

Évtizedes agitáció, a túlnyomó részben kötelességtudó és kiváló tisztikar munkájának eredményeképpen ma már megvan az erdőtelepítési hajlandóság olyan helyeken is, ahol az erdőt eddig úgyszólván nem is ismerték.

Általános gazdasági szempontból, a művelési ágak arányának megfelelővé tétele szempontjából, hasznavehetetlen területeknek értékesítése céljából, de a magyar jövőbiztosítása céljából is egyaránt fontos volna az erdőtelepítési akció.

Fontosságát elismerte, hangoztatta a törvényhozás minden tényezője kivétel nélkül, sőt maga az államfő is fölhívta arra a közfigyelmet.

Ezzel szemben a csemetenevelés, erdősítés, alföldi és kopárásítás költségei ma már alig egyötödét érik el annak, amit a

kormányzat öt évvel ezelőtt a tizenötéves erdősítési terv fogantatása céljából feltétlenül szükségesnek tartott.

Könnyes szemmel tesszük a költségvetés mellé az ujjnyi vastag, a szebbnél-szebb fényképfelvételek százaival díszített kötetet, amit az olasz kormányzat adott ki az erdészeti milícia kilencedik évi munkásságáról.

Ime a kép.

Egy nemzet, amely telve van élniakarással s amelynek vezetői a nehéz gazdasági viszonyok dacára alkotni mernek és alkotni tudnak ott, ahol azt a nemzet jövője megkívánja.

Ahol a miniszter programja az, hogy az olasz földnek még sokkal több, sokkal erőteljesebb és sokkal egészségesebb népességnek kell kenyeret adnia, mint amennyinek eddig adott.

A másik oldalon csüggedő, kishitű nemzedék, amelynek pénzügyi vezetői a gazdasági boldogulás útját abban látják, hogy hónapról-hónapra az egzisztenciák ezreit teszik kenyértelessé, s ahol a takarékoság ollója a legerőteljesebben azokba a költségekbe vág bele, amelyek befektetése nélkül a jobb jövő alig képzelhető el.

Szomorú intézkedések, amelyeknél csak egy lesz szomorúbb: a várható eredmény.

2. Újból az összefogás.

Nem győzzük eléggé hangoztatni, hogy ennek a kérdésnek a tárgyalásánál bennünket csak egy cél vezet: a magyar erdőgazdaság létérdekeinek védelme.

Hiszen évek óta hangoztatjuk a kormánytényezőkkel szemben is, hogy egészséges fejlődést csak olyan gazdasági ágna lehet várni, amelyik a tulajdonos érdekeit is megfelelően szolgálja azáltal, hogy biztos és elegendő nagyságú jövedelmet nyújt.

Amikor tehát a termelő- és kereskedőérdekeltség összefogását is az árvédelem szolgálatába kívánjuk állítani, a célunk nem az, hogy túlhajtott árakkal akarnók a fogyasztóközönseget kizsarolni, hanem tisztán az, hogy az árak túlzott mértékű és rohamos esésének megakadályozásával megmentsük az erdőgazdaság jövedelmezőségét.

Mert vajjon lenne-e valakinek haszna abból, ha a fa is a búza sorsára jutna.

Ha nem is vesszük figyelembe azt a rosszabbodást, ami az erdőgazdasági termelés ebben az esetben feltétlenül bekövetkező csökkenése folytán külkereskedelmi mérlegünkben előállana, vajjon közérdek-e az, hogy 40—50.000 erdei munkás és fuvaros elveszítse kereseti lehetőségeinek számottevő részét és az ő lecsökkent fogyasztóképességük számottevően apassza a kereskedelem és ipar elhelyezési lehetőségeit?

Vajjon közérdek-e az, hogy a mozgótökének az a része, amely a fatermelések finanszírozásában, termelt készletek előre való megvásárlásában keresett és talált elhelyezést, megtépázva kerüljön ki a következő évi értékesítésből és elidegenedjék az elhelyezkedésnek ettől a módjától?

Vajjon közérdek-e az, hogy a megszállott területeken az utolsó évek folyamán megapadt fatermelések újból az előző évek méreteit érik el és a tarra vágott elkopárosodó területek még nagyobbítsák azt az árvízveszedelmet, amelyet már ma is eléggé érezünk.

Úgy véljük, senkinek nem fűződik ebben az országban érdeke ahhoz, hogy ezek a következmények tényleg beálljanak.

Félre kell tehát tenni minden álszemérmeket, amely a termelőknek önvédelmi tömörülését a fogyasztók ellen intézett merényletnek minősíti és meg kell indítani az egységesítés folyamatát.

Nehogy az a vád érje az erdőgazdaságot, hogy tisztán egyoldalú, önző érdekek irányítják ezt a mozgalmat, mi legszívesebben látnók azt, ha a kezdeményezést a legilletékesebb tényező: a földművelésügyi minisztérium venné kezébe, akinek így módjában állana a fogyasztók érdekeit is megfelelő védelemben részesíteni.

3. Közeledés Ausztriához.

Ne méltóztassék félreértetni, nem politikai közeledésről akarunk beszélni.

Az ausztriai testvéregyesület átiratába kapcsolódunk bele, amelyben felvetette a kérdést, mi módon lehetne a feltétlenül szükséges fabehozatalból nagyobb részt juttatni Ausztriának, amely ennek ellenében saját állatszükségletének jelentősen

nagyobb hányadát fedezné mitőlünk és pedig olyan formában, hogy ezáltal az erdei termékek egyúttal bizonyos árvédelemben részesüljenek.

Az osztrák testvéregyesület tudatában van annak, hogy az árvédelem kérdése a magyar erdőgazdaságot is erősen szorítja s éppen ezért egyöntetűen és egyértelműen kíván velünk eljárni.

Úgy véljük, mindnyájan csak örömmel üdvözölhetjük a kezdeményezést, hiszen az csak megtestesülése volna azoknak a gondolatoknak, amelyeket mi már évek óta hangoztatunk.

Egyáltalában nem tudjuk belátni, micsoda lényeges érdeke fűződik ennek a szerencsétlen országnak ahhoz, hogy mint a mult évben is, csupán fából és faszénből 43 millió pengőn felüli értéket hozzon be abból a Romániából, ahova összes mindennemű kivitelünk csak 20.3 milliót tett ki akkor, amikor ennek a fabehozatalnak az ellenértékeképpen Ausztria legalább ugyanannyi értékű állatot és egyéb mezőgazdasági terményt volna hajlandó átvenni?

Tudjuk, hogy két kifogást fognak ez ellen emelni és pedig egyrészt azt, hogy az osztrák áru minősége nem ér fel a román áruéval, másrészt pedig hogy az osztrák áru drágább.

Nézzünk szembe mind a két kérdéssel.

A nyugathoz sokkal közelebb fekvő osztrák termelés feleslegeinek javát eddig a sokkal magasabb árakat fizető nyugati piacokra vitte ki.

Ma ez a kiviteli lehetőség teljesen megszűnt és így semmi akadálya nincs annak, hogy jobb minőségű árut is kapjunk Ausztriából.

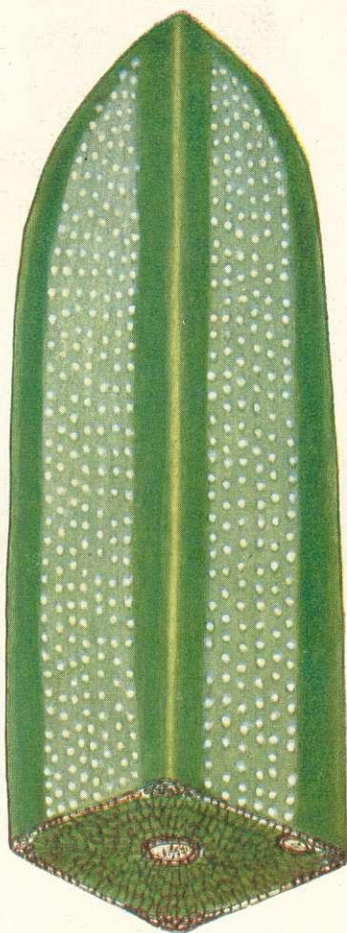
Különben is ma a fogyasztó diktál és ha az átvételt bizonyos minőségi feltételekhez kötjük, ennek a megmunkálásra vonatkozó részeit az osztrák fatermelés feltétlenül figyelembe fogja venni.

Ha pedig valami kismennyiségű, igazán elsőosztályú anyagra lenne szükség, amit Ausztria talán nem tudna adni — bár ez határozottan elképzelhetetlen —, még akkor is meg lesz mindig a lehetősége annak, hogy ezt az árut elsősorban a cseh-szlovák piacon beszerezhessük.

A másik az ár-kérdés.

Picea excelsa var. *glauca*. $\frac{1}{3}$.

Picea excelsa var. *glauca*.
tülevelének felsőrésze.
30-szor nagyítva.

Elsősorban a legnagyobb fogyasztó: a mezőgazdaság szempontjából nézem a kérdést.

Vajjon az-e a fontosabb a magyar mezőgazdaságra, hogy minimális építőanyagszükségletét 15—20%-kal olcsóbb áron tudja-e beszerezni vagy az, hogy eladásra érett állatfeleslegeinek, amelyeket a vértelen belföldi piacon sehogyan sem tud elhelyezni, piacot teremtsen?

Ennek a költségtöbbletnek sokszoros ellenértékét találja meg a húsárak és az állatérték megfelelő növekedésében.

A kereskedelemre nem az a fontos: honnan szerzi be az áruját, de az, hogy a beszerzett árun a maga tisztességes hasznát megtalálja.

Ezt pedig megfelelő intézkedésekkel biztosítani lehet.

Hátra volna még az ipar kérdése.

A magyar iparnak be kell látnia azt, hogy az ő talpraállítása csak folytatása lehet a mezőgazdasági helyzet feljavításának.

Ha a magyar mezőgazdaság elhelyezkedési lehetőségei és ezzel felvevőképessége megfelelőképpen megjavulnak, a magyar iparnak nem lesz oka panaszkodni, különösen abban az esetben, ha a „nagy forgalom — csekély haszon” sokszor hangoztatott elvének alapjára helyezkedik és ha vezetői belátják azt, hogy ma sem a tőke, sem az ipari vezetők nem számíthatnak a közelmult horribilis kereseteire, hanem le kell szállítaniok igényeiket addig a mértékig, amelyik mellett lehet olcsón is termelni.

Bennünket nem aggaszt az, hogy az általunk már annyiszor hirdetett kicserélési rendszert csak központosított szervezettel lehet megoldani.

Ennek a szervezetnek a munkájában mi csak annyi részt kívánunk venni, amennyi a magyar termelés folytonosságának és jövedelmezőségének biztosítása érdekében szükséges, tehát nem mint hasznot hozó vállalkozásnál a jövedelmező elhelyezkedést, de mint a köz érdekében álló intézkedésnél, a fizetéssel nem járó munkát keressük.

Alakítsák meg a szervet azok, akik erre leginkább hivatottak: a magyar kereskedők, a kormányzat pedig vegye kezébe az irányítást és ellenőrzést és pedig annál is inkább, mert az árak bizonyos mértékű védelmére a mezőgazdasági termékek s így az állatpiac terén is feltétlenül szükség van.

Az östermelés nincs néhány nagyobb vállalkozás kezén, mint akárhány iparágunk, ennek a megszervezésénél tehát feltétlenül szükség van az államhatalom közbenjárására.

Még a kartellek legelkeseredettebb ellenségei sem tehetnek ez ellen a szervezkedés ellen kifogást akkor, ha az állami irányítás és ellenőrzés bele tudja vinni az egyedül lehetséges erkölcsi alapot: az egymást megértő és támogató magyar nemzeti gondolatot.

A hamvas lucfenyő

Írta: Dr. Tuzson János egyetemi tanár.

A lucfenyő számos változata között a hamvas lucfenyő egyike a legritkébbeknek. *Beissner-Fichten* Nadelholzkunde c. munkában (III. kiadás, 1930. 192 old.) meg van említve, hogy a lucfenyő változatai között van egy, amely „nagyon ritka; tűi hamvasszínűek”.

A hamvas lucfenyőt, nagy meglepetésemre, saját erdőbirtokomon fedeztem fel, ahol egy 35 éves, ültetett állomány van. Ez egy völgy alján, mintegy 200, igen buján fejlődő példányból áll. A fák túlombozata igen dús, tömött. A tűlevelek mind a négy oldalukon, de különösen két felső (belső) lapjukon fehéresek, illetőleg hamvasderesek, hasonlóan, mint ahogy ez az ezüstfenyő (*Picea pungens*) deres alakjain különféle fokozatban tapasztalható.

Ennek a hamvas színeződésnek lényege az, hogy a tűk oldalapjain a szájnnyílások régióját hamvas bevonat borítja és magukat a tömött sorokban álló szájnnyílásokat egy-egy fehér dugasz tölti ki. Ezt a fehér bevonatot az abszolút alkohol órákon keresztül tartó idő alatt sem oldja, Alkanna-kivonattal nem festődik, ellenben sudán III-mal gyengén pirosas színt vesz fel. Így tehát nem gyantatermészetű, hanem egy viaszbevonat, amely mikroszkóp alatt finom szemcsés szerkezetet mutat. Kétségtelen, hogy e szemcsés szerkezet következtében a bevonat nem akadályozza a gázcserét, csupán korlátozza, főleg a párol-